

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8C/272/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613211674
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5613211674.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci žalobcu mal. Y. L., W.. XX.XX.XXXX, bytom U. N. Q., R.. W.. F. XXX, zastúpeného zákonnou zástupkyňou E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom v N. Q., R.. W.. F. XXX, právne zastúpenej advokátom Mgr. Vladimírom Žiškom, so sídlom v Martine, E. B. Lukáča č. 2, proti žalovanému R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. N. Q., R..W.. F. XXX/XX, právne zastúpeného JANČI & Partners s.r.o., sídlom v Liptovskom Mikuláši, Garbiarska 695, v konaní o náhradu škody a ochranu osobnosti samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu 930,21 eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 941,63 eur, k rukám právneho zástupcu žalobcu advokáta Mgr. Vladimíra Žišku, so sídlom v Martine, E. B. Lukáča 2, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Elektronickým podaním, doručeným tunajšiemu okresnému súdu 05.11.2013, doplneným písomným podaním doručeným tunajšiemu okresnému súdu 11.11.2013 sa žalobca domáhal, aby súd žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 2.883,75 eur z titulu náhrady škody spôsobenej na zdraví, a to bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Domáhal sa aj zaplatenia nemajetkovej ujmy 1.000 eur a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 05.11.2011 maloletého žalobcu pri hre s kamarátmi napadol pes žalovaného bojového plemena pitbul a spôsobil mu škodu na zdraví zahryznutím do pravého predkolenia a brucha. Za škodu zodpovedá žalovaný podľa ustanovení zákona č. 282/2002 Z. z.. Porušením povinnosti žalovaného došlo aj k zásahu do osobnostného práva žalobcu na zdravie, ktorého obsahom je aj zdravie psychické. V dôsledku útoku psa je žalobca bojzlivý voči zvieratám a obzvlášť psom, čo znižuje kvalitu jeho života.

Žalovaný v písomnej replike z 24.02.2015 poprel objektívnu zodpovednosť za škodu v zmysle zák. č. 282/2002 Z. z. uvedúc, že ide o zodpovednostný právny vzťah založený na § 420 ods. 1 a § 415 Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.). Zodpovednosť založená na zavinení je subjektívna a zbaví sa jej ten, kto preukáže, že škodu nezavinil. Poukázal na rozhodnutie R5/1981 riešiace otázku zodpovednosti za škodu podľa § 420 OZ aj v prípade škody spôsobenej domácky chovaným zvieratom. Žalobca nepreukázal akékoľvek porušenie právnej povinnosti žalovaného, ktorý vznik škody nezavinil. V čase škodovej udalosti žalovaný nevedol psa mimo chovného priestoru. V uvedenom okamihu za psa zodpovedala osoba, ktorá nad ním vykonávala dohľad, čo nebol žalovaný, ktorý psa riadne uzavrel v koterci a zabezpečil pred útokom, čím si riadne splnil prevenčnú povinnosť. Žalobca nepreukázal existenciu príčinnej súvislosti. Na očkovanie a návštevy zverolekára so psom chodil žalovaný z dôvodu imobility jeho otca, ktorý bol vlastníkom psa, resp. pes bol spoločný (celej rodiny) a nemal jediného

výlučného vlastníka. Namietal nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie poukážuc na rozhodnutie NS ČR sp.zn. 25CdO/3117/2006 a NS ČR sp.zn. 25CdO/2432/2008. Vzniesol námietku premlčania, keďže škodová udalosť sa stala 05.11.2011 a žaloba bola na súde podaná 11.11.2013. Faxové podanie bolo potrebné doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu, pričom ide o lehotu hmotno-právnu. Súd by mal skúmať aj spoluzavinenie poškodeného, ktorý psa opakovane dráždil. Pes napadol práve jeho, pričom v danom okamihu sa na uvedenom mieste nachádzalo viac osôb.

Tunajší okresný súd rozsudkom č. k. 8C/272/2013-147 zo dňa 29.04.2015 zaviazal žalovaného na zaplataenie istiny 1.953,54 eur, vo zvyšku žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Rozsudok sa stal v zaväzujúcej časti právoplatný 03.07.2015. Rovnako sa stal právoplatný v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá o istinu 1.000 eur.

Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 11Co/13/2016-190 zo dňa 25.02.2016 uvedený rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola uložená žalovanému povinnosť zaplatiť v prospech žalobcu 1.953,54 eur a v zamietnutí žaloby v časti 1.000 eur ponechal nedotknutý. Vo zvyšnej zamietajúcej časti a vo výroku o náhradách trov konania bol prvostupňový rozsudok zrušený, lebo žalovaný ako držiteľ psa v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 282/2002 Z. z. niesol plnú zodpovednosť za spôsobenú škodu v čase napadnutia maloletého žalobcu psom, pretože bol doma. Ďalej odvolací súd poukázal na potrebu vychádzať z bodového hodnotenia podľa Opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR zverejneného v Zbierke zákonov pod č. 155/2011, pretože výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2011 je 15,38 eur a predmetné opatrenie nadobudlo účinnosť 31.05.2011. Z opatrení Ministerstva zdravotníctva SR vyplýva, na aký konkrétny rok bola ustanovená výška náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia postupom podľa ods. 2 § 5 zákona č. 437/2004 Z. z.. Bezdôvodným bolo aj odpočítanie sumy 187,17 eur poistného plnenia z čiastky bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia uhradeného žalobcovi komerčnou poisťovňou, pretože ide o plnenie z iného právneho dôvodu, než je uplatnený.

Zákonný zástupca - otec maloletého žalobcu na pojednávaní uviedol, že v mieste ich bydliska sú za rodinnými domami záhrady a za nimi ulička, v ktorej sa deti, medzi nimi aj jeho syn Y., hrali futbal. Nad maloletým žalobcom v tom čase nevykonával dozor nikto. Vedel, kde je jeho syn a súhlasil s tým, aby sa syn išiel na uvedené miesto hrať sám, bez dozoru. Bolo zvykom, že na uvedenom mieste sa deti hrali futbal bez dozoru viackrát, žiadne nešťastie ani úraz sa tam v minulosti nestali. V susednej záhrade boli prítomní Y. a U. V., ktorých vnuk E. Y. hral futbal tiež. Vzdialenosť ich záhrady od miesta, kde sa deti hrali, je asi 10-15 metrov. V tom čase boli rodičia maloletého žalobcu vnútri domu a susedia V. im prišli oznámiť, že ich syna Y. pohrýzol pes. Chceli ho zaviesť do nemocnice, ale pani V. privolala sanitku, ktorá prišla pred dom. Videl, že syn má pod kolenom na ľavej nohe odtrhnutú celú hrču mäsa. V súčasnosti syna seká v kolene. Bolesti netlmia liekmi, lebo lekár odporučil nohu zaťažovať športom. Má dosť veľké jazvy na predkolení. Nekrívá ani nemá žiadne obmedzenia v pohybe. Po úraze mal aj modriny na bruchu od hryzenia, ruky doškrabané od pazúrov. V súčasnosti má z toho maloletý depresie, keď vidí bojové psy má strach, stále o tom rozpráva. Hovorí, že tieto psy nenávidí, že sa ich bojí. K menším psom má vzťah pozitívny, pohladká ich, prihovorí sa im. Bojí sa veľkých cudzích psov. Pri dome majú malého psa a druhého väčšieho kríženca novofundlanda, Y. ich chodí venčiť aj mimo dom na vôdzke a obojku.. Syn každému rozpráva prečo sa bojí psov, čo zažil. Otec nevie, či to rozpráva len ľuďom, ktorí ešte jeho príbeh nepoznajú, alebo opakovane. Pred týmto nešťastím syn vedel, že susedia majú takého psa a púšťajú ho. Nedráždil ho a nerobil nič. Iní susedia sa báli chodiť okolo a púšťať deti. On syna púšťal vonku bez dozoru napriek tomu, lebo nikto nevedel, že sa niečo také stane. Otcovi žalobcu povedali, že R. R.V., sa išiel k starým rodičom F. napiť. Pes bol pri bráne, vyšmykol sa mu popri nohe a vybehol vonku. Pes teda voľne behal po záhrade, nebol priviazaný na reťazi alebo vôdzke, nebol vo voliére. Náhubok asi nemal. Pes začal po žalobcovi vyskakovať, podľa jeho tvrdenia do krku, žalúdka a zvalil ho na zem. Išlo o psa veľkého. Po zvalení dieťaťa na zem mu zahrýzol do nohy, vytrhol mäso a zožral ho, čo si myslí podľa toho, že ho nebolo na okolí vidieť. V súčasnosti má dieťa nohu pod kolenom trošku tenšiu. Dieťa mu vravelo, že si najskôr myslelo, že sa ide so psom hrať, ale potom mu pes išiel po krku. Keď mu pes vytrhol mäso z nohy, dieťa psovi chytilo hlavu a držalo ho, aby neublížil ostatným deťom. Psa od dieťaťa odtrhol pán V.Ý., ktorý vybehol zo záhrady a až potom prišiel majiteľ psa, ktorý ho zobral a odišiel preč. Dieťaťu pomáhal pán V.. Y. nikdy psa nehladkal, nebol s ním na prechádzke ani v bližšom kontakte. Od ostatných susedov vie, že pes aj predtým pobehoval po záhrade mimo voliéry. Okolo domu je klasické oplotenie vo výške 1,5 metra. Syn nenavštevuje psychológa ani psychiatra. Do školy chodieval aj pešo, aj ho vozila. Nevyžaduje od nich, aby ho z obavy pred psami do školy vyprevádzali. Vonku chodieval sám, chodieval sa hrať aj futbal na mieste, kde ho pes pohrýzol. V čase tohto incidentu mali v rodine

bernského salašníckeho psa. Na polícii bol v strese, preto vypovedal tak, ako vypovedal. Až po návrate z nemocnice mu syn povedal ako sa to stalo. Nedomáhal sa zmeny svojej výpovede na polícii. Išlo o jeho domnienku, keď aj susedia vraveli, že pes sa vyšmykol. Nevie ako dlho sa syn liečil zo zranení, do školy nechodil asi dva týždne, lekárov navštevoval na kontroly. Istý čas nemohol nohu namáhať. Aj po vyťahnutí stehov mal nohu ešte asi dva týždne v klude. Na rehabilitácie nechodil. Matka maloletého ako zákonná zástupkyňa vypovedala, že bola na balkóne a počula, ako jej syn kričí, napomenula ho, aby toľko nekričal. Bolo jej povedané, že ho pohrýzol pes. Deti sa na uvedenom mieste hrávali od malička. Stačilo vyjsť na balkón a na syna videla. Na hrajúce sa deti dávali pozor V., keď že tam mali vnuka. Pán V. otváral psovi papuľu, aby pustil Y. nohu, pani V. psa ťahala od dieťaťa. Potom prišiel s palicou majiteľ psa R. F., ktorý mu otváral papuľu palicou. Následne prišla pani F.. Potom mali množstvo telefonátov od susedov, každý sa pýtal čo s tým mienia robiť, že sa boja. Suseda pani L. jej povedala, že sa bála chodiť s odpadom na kompostovisko, keď bol E. pustený, lebo skákal do plotu. Od psychológa syn dostal vyjadrenie, že zatiaľ je to v norme a majú prísť, keď sa bude niečo diať, v puberte sa to môže vyvíjať. Incident sa stal v sobotu, na preväze v Lipt. Mikulášmi boli najskôr v nedeľu a pondelok, potom každý druhý deň. Ak čas preväzu vyšiel na sobotu alebo nedeľu, išli na pohotovosť. Na preväzy chodili asi do 20. decembra. Mal 15 stehov, vybrali mu ich v januári. Zmenu v správaní syna k zvieratám pobadala 2-krát, raz začal plakať, keď videl na ulici psa, druhýkrát reagoval v prítomnosti psa na ulici vyskočením na kapotu auta, potom s ním vyhľadala psychologičku. Napriek tomu syn zo školy chodieval cez miesta, kde majitelia venčia psov. Upozornila ho na to, povedal jej, že psy sú na vódzke a on si od nich drží odstup. Už sa stalo, že pes vybehol z lesa a majiteľ nebol nikde. Miestna doprava od školy k miestu bydliska dieťaťa nechodí. V ich domácnosti sú psy od útleho veku matky dieťaťa. Pán F. im povedal, že im dá naftu, ale nedoniesol ju, nepovedali mu, že nechcú. Žalobu podali až po dvoch rokoch po rozhovore s lekárom, ktorý povedal, že sa všetko ukáže až po dvoch rokoch. Pokus na mimosúdnu výzvu robili až po podaní žaloby, lebo sa spoľahli na právnika. Nevie, z čoho vychádzali pri určení výšky škody viac ako 2.800 eur. Z titulu úrazového poistenia syn dostal plnenie okolo 100 eur. Voči nej ako majiteľ psa vystupoval R. F.. Maloletému bolo poskytnuté úrazové poistenie.

Maloletý žalobca na pojednávaní 15.01.2015 vypovedal, že navštevuje 8. ročník ZŠ v Lipt. Hrádku. Do školy ho niekedy vozievajú rodičia, zo školy chodieval väčšinou pešo. Niekedy ide s kamarátom, ktorý býva v susedstve. Zo školy chodí skratkou popri lesíku, kde chodia venčiť psov. Mohol by chodiť aj inou cestou, ale aj tá ide cez les, kde venčia psov. Keď vidí bojového psa, cíti strach a spomenie si na to, čo sa mu stalo. V ten deň sa hral s kamarátmi futbal za domami, potom sa R. R. išiel napiť k starkej. Išiel s ním aj T. N., s loptou sa zostal hrať žalobca a E. Y. R. nespomínal nič o tom, že dovedie psa. Žalobca si s E. kopal, zrazu na neho odzadu, po krku skočil pes, ktorý R. prebehol pomedzi nohy, čo mu povedal T. N.. Pes po ňom skákal viackrát hore-dole, žalobca ho zhodil na zem a držal pod krkom tým spôsobom, že si ľahol na brucho a pes bol pod ním. Do brucha ho aj uhryzol. Držal psa obidvoma rukami v krku, potom sa mu vyšmykol a zahryzol do pravej nohy pod kolenom spredu smerom dozadu, kde má jazvu. Potom prišli manželia V. a za istý čas žalovaný, ktorý psovi rozťahal papuľu a dal ho zo žalobcu dolu. Pán F. potom so psom odišiel a zbehli sa susedia, ktorí maloletému pomáhali. Pes mu vytrhol až do kosti mäso, ktoré mu chýbalo. Rana sa nedala dobre zošit', ale nejako sa zrástla. Lekári mu nemuseli implantovať mäso z inej časti tela, alebo dávať kožu. Po zažití rany, v ten istý deň ho z nemocnice pustili domov, ale chodieval na injekcie, lebo pes nebol očkovaný. Dostal 5 injekcií do ramena, každý deň jednu. Okrem toho chodil na preväzy každý druhý alebo tretí deň. Stehy mu vybrali asi po mesiaci. Do školy nechodil 2 alebo 3 týždne. Nechodil na rehabilitácie, ale lekári mu kázali tancovať, keďže 11 rokov chodí do folklórneho súboru a kázali mu hrať futbal. Teraz na liečenie, injekcie, rehabilitácie s nohou nechodí. Na bruchu mal veľkú modrinu, ktorá nevyžadovala ošetrovanie. Na pravej ruke mal odtlačené psie zuby, ranu mu v nemocnici vydezinfikovali. Bolesť po pohryzení bola strašná, nedala sa vydržať. Bolelo ho to podľa toho, či nohu namáhal alebo nie. V prvých dňoch, keď to bolo najhoršie, ho v nohe občas zapichalo aj keď ležal. Na toaletu chodil iba s vystretou nohou, musel to zvládnuť. Potom bolesť trochu ustupovala. Nepamätá si, či mu rodičia dávali tabletky od bolesti. Teraz ho rana na nohe bolí pri zmene počasia aj vtedy, keď ju viac namáha. Bolesť je slabšia ako bola na začiatku. Keď ho noha bolí, povie učiteľkám alebo trénerovi, že ho pichá v jazve a dajú mu prestávku. Doma mu rodičia nohu natierajú konskou masťou, ktorá mu pomáha pri bolesti. Osem rokov hrá futbal za ŠKM Lipt. Hrádok. Tréningy mávali 2-krát, teraz 3-krát týždenne. Hráva aj zápasy. Vo folklórnom súbore má tréningy 2-krát do týždňa, chodia aj vystupovať. Keď bol pes malým šteniatkom, nebál sa ho, chodil sa k nemu do F. hrať. Dovolila mu to ich starká. Išiel tam vždy len s R., keď tam ešte býval. Po odsťahovaní sa detí za psom sám nechodil a ani s R.. Pes už bol väčší, žalobca sa ho bál. Vedel, že je to pes bojový. Žalovaného na prechádzke so psom videl málo, mal psa na vódzke, bez náhubku. Prechádzali popri

ňom, nepamätá si, ako pes na neho reagoval. Pred úrazom mali v domácnosti bernského salašníckeho veľkého psa, ktorého sa nebál. Teraz majú labradora, ktorého sa tiež nebojí, je prítulný, chodí s ním na prechádzky, hráva sa s ním. Pes chodí aj dnu, niekedy si ho vezme do postele. Majú ešte aj druhého menšieho psa, ktorého si tiež berú aj dnu. Psov od susedov z okolia pozná, tých sa nebojí. Keby boli na ulici, tak by ich pohladkal podľa toho, či by mu niečo urobili alebo nie. Opatrný vo vzťahu k cudzím psom bol aj pred úrazom. Jeho vzťah ku psom sa od úrazu zmenil podľa toho, či psa pozná alebo nie. Psa, ktorého nepozná, by nepohladkal, ale neurobil by to ani pred pohryzením. Keď ide zo školy a vidí cudzieho psa zastane, aby si ho nevšimol a nehýbe sa. Takto by sa asi správal aj pred úrazom. O psoch sa mu aj snívalo, teraz je to už lepšie. Ak sa mu takýto sen sníva, tak sa prehadzuje. U psychológa bol asi 3-4 mesiace po úraze raz, viac sedení mu nebolo navrhnutých. K psychologičke ho zobrala mama, lebo jej to niekto navrhol. Keď sa R. išiel napiť, pes behal po záhrade. T. N. mu povedal, že pes R. prebehol pomedzi nohy. Nepamätá si, žeby R. niekedy tohto psa doviedol medzi deti, ani nevzrušil, že bol niekedy so psom na prechádzke. R. o tomto psovi nikdy nič nehovoril. Na E. písal, keď bol šteňa a chcel ho pohladkať, keď bol väčší už na neho nepísal. V ten deň, keď sa to stalo písal na T. kvôli lopte. Loptu kopal na bránku, a keď ju T. nechytal, prekopával ju do záhrady.

Žalovaný vypovedal, že v deň incidentu bol doma v garáži v prednej časti domu, za ktorým je záhrada. Počul krik detí, išiel pozrieť čo sa robí. Dom je v radovej výstavbe. Išiel tam, kde sa hrali deti a videl, ako pes do nohy hryzie chlapca, ktorý bol na zemi, naspodku. Bol tam už aj pán V.. Žalovaný psa odtrhol tak, že ho priškrtil v oblasti krku, zobral ho do záhrady a zavrel do koterca, vzdialeného asi 3 metre. Pán V. zobral na ruky a odniesol chlapca. Žalovaný bol v šoku, amoku. Išiel sa dovnútra opýtať svojej matky, prečo bol pes v záhrade a utiekol. Bola to mama, ktorá pustila psa z koterca. Boli u nich sestrine deti (R.), so psom sa hrali na záhrade. Sestrine deti majú teraz 13, 11 a 10 rokov. Jeho mama vedela, že ide o bojového psa a čo je to bojový pes. Keď psa kúpili, deti ešte u nich bývali, rástli s ním, hrali sa. Nepamätá si, čo mu presne matka povedala. Tuší, že R., teda najstaršie sestrine dieťa, ho pustil. Chcel ísť s ním na prechádzku a vyšmykol sa. Predtým R. sám psom sa na prechádzke nebol. Nevie, či bol niekedy s týmto psom na prechádzke v prítomnosti žalovaného alebo jeho matky. Žalovaný so psom chodil vonku tak, že ho mal na vädze. Voliéra je postavená z klasického pletiva, natiahnutého na zabetónovaných železných stĺpkoch, je pokrytá strechou, doskami a lepenkou. Vstup do nej je riešený cez bráničku, ktorá je zabezpečená tak, aby sa závora po zavretí neotvorila. Nikdy sa v minulosti nestalo, že pes z voliéry vybehol sám. V novembri 2011 mal pes 1,5 roka. V tom čase nechodil na žiaden výcvik a asi za nejaké dva mesiace po incidente bol utratený. Predtým s ním žalovaný chodieval na veterinárne prehliadky. Pred pitbulom mal žalovaný psa kríženca. Pitbula mal od jeho narodenia, od šteniatka, teda asi jeden a pol roka. Pes sa javil prítulný, nikdy voči žalovanému ani jeho rodičom neprejavoval agresivitu, práveže chcel, aby ho stále hladkali. Keďže jeho otec bol na invalidnom vozíku, matka s ním každý deň išla do záhrady, pustila psa, otec ho hladkal. Nikto zo susedov nehovoril, že im vadí, že sa pes pohybuje po záhrade. Pes väčšinou behal po záhrade, keď tam boli prítomní aj oni. Možno, že zostal bez dozoru, keď boli v záhrade a potrebovali si ísť do vnútra niečo vziať. Nestalo sa, žeby psa pustili pobehať do záhrady a pri oni by pri ňom neboli. Záhrada je oplotená od susedov pletivom, natiahnutým na zabetónovaných železných stĺpkoch. V zadnej časti k uličke, kde sa hrali deti, je drevený plot vysoký asi 1,5 metra. V ňom je bránička na zamykanie pre peších. Deti jeho sestry sa chodievali hrať aj cez túto bráničku, vedeli si ju otvoriť. Kľúč bol väčšinou v zámke zo strany od záhrady, málokedy sa vyberal. Zvonku sa dovnútra dalo dostať jedine tak, že sa bránička preskočila. O tejto udalosti sa so synovcom R. nerozprával. Od svojej sestry vie, že chlapci prišli R. volať, aby sa šiel hrať. On chcel so sebou zobrať aj psa. Matke žalovaného nepovedal, že ide za chlapcami a berie si aj psa a ona to nevidela. Dieťa je skôr samotárom. Keď bol pes šteniatko, žalovaný povedal synovcovi aj neteriam, aby iné deti k nim nevodili, lebo psa naťahovali a robili mu zle. Nepamätá si, či hovoril deťom, že ide o bojového psa, ktorý vyžaduje iný prístup. Myslí si, že R. to vedel. V ten deň boli deti u nich na návšteve, prišli s ich otcom. Na deti mala dohliadať matka žalovaného. Pes sa volal E.. V očkovacom preukaze bol pravdepodobne ako majiteľ zapísaný žalovaný. K veterinárom so psom chodil on a jeho bývalá priateľka. Pes bol rodinný, kúpený pre všetkých. Na mestskom úrade nebol zaevidovaný, lebo ho chceli zaevidovať na invalidného otca, ktorý bol v tom čase na liečení v Kováčovej. Nevedel o existencii povinnosti oznámiť mestu, že pes pohryzol inú osobu. Psa kúpil žalovaný od inej osoby za 50 eur. Išlo o jeho peniaze, ale chcel ho kúpiť preto, aby otcovi na záhrade bolo veselšie. Kúpu psa dohodol žalovaný. Otec vedel, že psa kupujú, chceli mu urobiť radosť. V deň, keď pes pohryzol žalobcu, ráno pri odchode do práce mu žalovaný dal vodu, pes bol v koterci. Aj po jeho návrate z práce bol pes v koterci. Pes bol prítulný, nikdy pred týmto incidentom nejavil voči nikomu známky agresivity. Psa krmil on, občas jeho matka. Oprávnenie púšťať ho z voliéry mal on a jeho matka. O kúpe psa hovoril aj so svojou mamou, ktorá súhlasila a vedela, že ide o bojového

psa. Predtým chodieval na prechádzky s kamarátom, od ktorého psa kupoval a jeho psami. Nikdy nebol žiaden problém, psy už boli vycvičené a nikdy nikoho nenapadli. Po pohryzení Y. každý týždeň chodil so psom na veterinu a nosil do L. papiere. Pýtal sa matky maloletého, či niečo chlapcovi netreba. Povedala mu, aby sa netrápil. Vie o tom, že deti kopali loptou do zadného dreveného plotu, lopta im aj padla do záhrady. Jeho matka im ju bola dávať a sused vravel, aby to nerobila, že deti to robia naschvál. V novembri 2011 na oplotení priestoru, v ktorom bol umiestnený pes, nebolo upozornenie, že vo dvore sa nachádza pes, napr. tabuľa s nápisom Pozor pes!, Pozor strážny pes!, Pozor zlý pes! a podobne.

Svedok maloletý R. R. uvádzal, že 05.11.2011 bol u uja R. F. a u starkej v Lipt. Hrádku, kde prišiel s oboma rodičmi. Kamaráti ho volali hrať futbal. Bol tam Y. L. a T. N.. Išiel za chlapcami cez záhradu zadnou bráňkou. Keď vychádzal hrať futbal, pes bol v záhrade pustený, nebol vo voliére; nevie, kto psa pustil. Aj keď bol predtým u starkej, pes bol pustený v záhrade. Myslí, že starkej povedal, že si ide zahrať s chlapcami futbal. Pes sa mu nezdal iný, reagoval normálne ako predtým, bol prítulný, pribehol k nemu. R. psa chytil, lebo ho chcel dať do kletky, nevie prečo. Chytil ho za telo a ako to urobil, nechtiac otvoril vonkajšiu bráničku zo záhrady. Voliéra bola blízko tejto bráničky. Neotvoril si však bráničku na voliére, ale rukou otvoril bráničku na záhrade. Najskôr chytil bráničku, ktorá je na záhrade a až potom chytil psa. Nevie vysvetliť, prečo otvoril najprv bráničku na záhrade, keďže chcel dať do kletky psa, ktorého chytil obidvoma rukami. Bránička zo záhrady bola otvorená len kúsok. Nevie presne ako sa pes dostal von keď ho držal, možno sa vyšmykol. Otvor na bráničke stačil na to, aby pes cez ňu prešiel. Keď sa to stalo, nešiel sa napiť, s chlapcami futbal nehral. Bol v záhrade sám so psom, chlapci ho čakali vo vzdialenosti asi dva metre. Aj T. N. bol vonku s chlapcami, nie s ním v záhrade. Nechcel zobrať psa von zo záhrady medzi chlapcov. Nikdy s týmto psom vonku, mimo záhrady, sám nebol. Keď R. vyšiel na cestu, pes už bol na Y., boli na zemi. Y. ležal na chrbte, pes bol pri ňom, hrýzol ho do nohy. T. chcel dať psa z Y. preč palicou. R. potom išiel povedať starkej čo sa stalo, a keď sa vrátili späť, už tam bol R. F.. Dospelí kričali, pomáhali Y.. R. F. chcel dať preč psa z Y.. Juraj psa E. poznal od šteniatka, od mala sa s ním hrával. Dospelí ho upozornili, že má byť opatrnejší, že je to bojový pes, ale on sa nebál. Pes bol milý až do času, kým nezaútočil na Y.. Dospelí by mu nedovolili ísť sa prejsť so psom asi preto, že bol silnejší a mohol by sa stratiť. Nezakazovali mu, aby sa so psom hrával. Hrával sa s ním, keď bol v záhrade, keď bol v kletke nie. Psa z kletky do záhrady púšťal žalovaný a možno aj stará mama. Nevie, kto ho pustil v ten deň, keď pohrýzol Y.. Možno ujo. Krmivo do kletky dával psovi žalovaný, ktorý aj kletku čistil. To, že ide hrať futbal, v ten deň maloletý povedal rodičom alebo starkej. Mali v rodine zaužívané, že keď išiel mimo dom a záhradu, vždy to niekomu z dospelých povedal. Poranenia Y. nevidel. Prestali sa kamarátiť. Chodia do tej istej školy, R. navštevuje 7. ročník. U psychológa bol raz v 4. alebo 5. triede. Nepamätá si, žeby bol pes niekedy agresívny. Nevie, či Y. psa niekedy spoza plotu dráždil. Iné deti to nerobili. Vo voliére psa nekýmil svedok nikdy, keď behal po záhrade, dával psovi granule. Nikto z dospelých mu do kletky za psom nezakázal chodiť, ani brať psa na ulicu. On ho však na ulicu nechcel nikdy zobrať.

Svedkyňa A. F., matka žalovaného, vypovedala, že v uvedený deň boli na záhrade. Prišli aj vnúčatá R., R. a jeho dve mladšie sestry. R. sa hral dnu na počítači a ona s dievčatami išla do záhrady, kde bol aj jej muž. Išli do záhrady, aby sa deti pohrali so psikom. Po ich príchode do záhrady bol pes zatvorený vo voliére, z ktorej ho ona pustila do záhrady. Takto to robili od malička, psa mali od šteniatka. Pes pobehal, deti sa hrali. Chceli už ísť dnu, ona odvieďla manžela, ktorý bol na vozíku. Robievala to tak, že manžela odvieďla dovnútra, zbliekla ho, pes bol zatiaľ v záhrade. Pes už na ňu čakal, bol naučený, že ho ide zavrieť do voliéry. Zvyčajne po zatvorení ešte psovi dala jesť, piť, očistila mu a išla dovnútra. Takto obvykle postupovala aj v uvedený deň. Dala manžela dnu, zbliekla ho, išla von zatvoriť psa. Vtedy zbadala, že smerom k domu beží R., ktorý jej povedal, že mu pes utiekol von. R. bol v šoku, bolo na ňom vidieť, že je vyvedený z miery. Vybehla za záhradu a videla, ako jej syn R. drží psa. Má pocit, že dieťa už niekto niesol. Zobrali psa dnu, zavreli do voliéry. Niektorý zo susedov jej povedal, že Y. L. už zobrali. Potom prišli policajti, spisovali, R. im niečo vravel. V ten deň R. prišiel so svojimi sestrami aj so svojím otcom k svojej starej mame. Jeho otec a žalovaný niečo robili v garáži. O R. stará mama vedela, že je dnu, dievčatá boli s ňou. Myslí, že na deti sa dohliada spoločne. Súhlasila s tým, aby syn doniesol šteniatko domov. Vedela, že ide o psa bojového. Chceli urobiť radosť aj chorému manželovi. Pes nemal žiadne zlé prejavy. Nevidela v tom nič zlé, pretože sused, od ktorého psa mali, chodil popred nich a mal dvoch takýchto psov. Žiadny incident s nimi nemal. Vnúčatá do voliéry ku psovi nechodili, do záhrady ho púšťali len v prítomnosti niekoho z dospelých. Oprávnenie púšťať psa z voliéry mala ona, alebo syn R., ktorý jej nezakázal psa z voliéry púšťať. Psa kýmila ona, alebo syn. Brali to tak, že je to pes otcov. Kupovali ho, aby otec mal radosť a mal byť napísaný na neho. Keď bola po papiere, manžel bol v Kováčovej v kúpeľoch, nedotiahli to. Na očkovania so psom chodil, aj ich platil žalovaný. On zaplatil

aj za šteniatko. R. aj v ten deň, keď odišiel od počítača, nepovedal, že ide vonku. Musel vyjsť vchodom zo schodišťa, druhý vchod zo záhrady mali do manželovej izby, kde bola ona. R. bol samotár, medzi deti veľmi nechodil. Je uzavretý, citlivejší. V ten deň nevedel čo má robiť, triasol sa. Nesnažia sa mu to pripomínať. Syn so psom chodil na cvičisko v Lipt. Hrádku. Aj pri dome ho učili jednoduché pokyny sadni, ľahni. Vnučka W. jej povedala, že v deň, keď sa to stalo, bol Y. L. za záhradou a pískal na ich psa, hoci psy piskot neznášajú. Keď Y. a T. padla lopta do ich záhrady, sused jej kričal, že on by im loptu nedával, lebo ju prekopávajú naschvál. Provokovalo to psa, ktorý brechal. V ten deň bol pes riadne zabezpečený, sám uniknúť nemohol. Ráno sa o psa postaral syn, z voliéry ho nepúšťal, nechal ho zavretého, lebo išiel do práce. Psovi sa z voliéry nepodarilo nikdy uniknúť. Nebola svedkom toho, aby voči niekomu prejavil agresivitu. Bol zvyknutý na členov rodiny, prítulný, milý, dal sa pohladiť. Deti nemali povolené psa púšťať zo záhrady, ani to nikdy neurobili. Mali to výslovne zakázané. Nedovolili by im, aby sa išli so psom prechádzať, deti to ani nežiadali.

Svedok R. R. st. vypovedal, že v uvedený deň prišiel so svojimi tromi deťmi k svokre. Svokra a svokor boli v záhrade, prišli k nim aj jeho tri deti, pes bol vo voliére. On potom odišiel do garáže a jeho syn R. do izby. Dievčatá zostali v záhrade pod dohľadom svokry. Na R. mal dávať pozor on po dohode so svokrou. V rodine majú zaužívané, že keď ide dieťa vonku, oznámi kde ide a kedy sa vráti. R. mal povedať, že ide vonku starej mame a starému otcovi. Potom svedok počul krik, bežal pozrieť čo sa robí cez dom do záhrady. Zobral dcéry aj syna do vnútra. Pes už bol v tom čase vo voliére. Psa z voliéry pustila, ešte v jeho prítomnosti pred incidentom, svokra. On voči tomu výhrady nemal. Bolo to takto bežne zaužívané. Deti psa poznali a pes poznal ich. Viackrát videl, že svokra má prístup k voliére a púšťa psa. Nepočul, žeby žalovaný niekedy vravel svokre, teda svojej matke, aby to nerobila. Svedok nemal obavu, keď bol pes pustený v prítomnosti jeho detí, ktoré mal pes rád. Psa priviedol žalovaný po dohode v čase, keď tam svedok so svojou rodinou býval. Bolo to kvôli svokrovi, ktorému pes patril, pretože bol kúpený kvôli nemu. Svokor bol imobilný, nebol spôsobilý psa kŕmiť, starať sa o neho, takže to robili svokra a žalovaný. Aj svedok bol na veterinárnom vyšetrení so psom. Išiel tam na žiadosť švagra, ktorý vtedy nemohol ísť. Išiel sám, hoci tam boli iné psy, pes bol kľudný. R. nezvykol sám chodiť bez pýtania sa vonku, vždy niekomu z dospelých zvykol povedať, že ide von. Jednu sobotu pred 05.11.2011 videl, ako Y. šťuchal cez plot psa. Dohovoril mu, aby to nerobil, že si to pes zapamätá.

Právny zástupca zákonnej zástupkyne maloletého žalobcu poukázal na výpoveď žalovaného v trestnom konaní, že je vlastníkom psa. Výpovede jemu blízkych osôb treba hodnotiť v kontexte súdneho sporu a záujmu na tom, aby nebol zaviazaný zaplatiť škodu. Žalovaný si nesplnil povinnosť uviesť psa do evidencie. Žalobca nemá možnosť preukázať kto je vlastníkom psa, čo mu nemôže byť na ujmu. Je potrebné vychádzať zo všetkých okolností správania sa žalovaného. Pri sťažení spoločenského uplatnenia je možné domáhať sa náhrady škody od ustálenia zdravotného stavu, najskôr jeden rok od škodovej udalosti, teda najskôr od 05.11.2012. Pri nároku na bolestné musí poškodený vedieť, aká výška škody vznikla a kto za ňu zodpovedá. 05.11.2011 žalobca nemohol vedieť, aká škoda mu vznikla. Dôvodom prijatia zákona č. 282/2002 Z.z. bol alarmujúci nárast útokov psov. Rozhodnutie uvádzané žalovaným sa skutkovo vzťahuje na prípad splašeného koňa. Zákon č. 282/2002 Z.z. vymedzuje pojem voľný pohyb psa, vodenie psa, zodpovednosť za psa. Za psa je zodpovedný držiteľ, ten kto psa vedie, alebo kto nad ním vykonáva dohľad. Zákon zakotvuje zodpovednosť držiteľa pre prípady, keď nad psom nie je vykonávaný dohľad a nie je nikým vedený, teda keď vybehne, niekoho napadne. Pes, ktorý napadol žalobcu bol bez vŕdzky aj košíka, nachádzal sa mimo chovný priestor. Osobitná úprava zodpovednosti požíva prednosť pred jej všeobecnou úpravou. Pes nemal žiadnu výchovu, výcvik. Jeho držiteľom bol žalovaný, ktorý nenahlásil pohryzenie dieťaťa. Žalovaný okrem toho porušil aj povinnosť zabezpečiť psa tak, aby nemohol ujsť. Nemajetkovú ujmu žalobca odôvodňuje strachom zo zvierat a jeho psychickým stavom, poukazujúc na správu psychologičky. Nepeňažná satisfakcia by neplnila svoju funkciu, nereparovala by psychický stav dieťaťa, ktorý sa postupne zlepšil. Pán F. sa doteraz neospravedlnil. Je presvedčený, že znalec vychádzal z priemernej mzdy národného hospodárstva za rok 2010. V žalobe je omylom uvedené, že ide o rok 2011. Zodpovednosť je objektívna pre žalovaného, ktorý nepoprel, že je vlastníkom psa v trestnom konaní. V čase incidentu nad psom nebol vykonávaný dohľad, pes nebol vedený. Pohyboval sa vo svojom obvyklom prostredí, ktorou bola záhrada pri rodinnom dome. Žalovaný musel vedieť a predpokladať, že z nej pes môže ujsť a z pohľadu žalobcu nevykonával všetky úkony smerujúce k predvídaní škody. Výška nároku je preukázaná znaleckým posudkom.

Právny zástupca žalovaného zdôraznil, že zákon pojem držiteľ psa nevymedzuje. Povinnosť prihlásiť psa do evidencie vzniká v mieste, kde sa pes prevažne nachádza, čo bol pozemok rodiny F., ktorého spoluvlastníkom žalovaný nie je jeho. Nebola preukázaná vedomosť žalovaného o tom, že pes v záhrade behal. So vzniknutou škodou nie je v príčinnej súvislosti, že pes nemal výcvik. Škoda vznikla v príčinnej súvislosti so správaním maloletého R. R. a náhody, ktorá sa prihodila. Žalovaný bol v čase pohryzenia žalobcu dobromyseľný v tom, že pes je v koterci, kde ho ráno zavrel. Splnil všetky svoje povinnosti, nemôže niesť zodpovednosť za správanie osoby, ktorá psa vypustila a vykonávala nad ním, v tom čase, dohľad. Neexistuje všeobecne záväzný predpis upravujúci druh psa - bojové plemeno, ktorého označenie je len z hľadiska historického. Právna úprava používa pojem nebezpečný pes, ktorým je pes, ktorý pohrýzol alebo poranil. Pred pohryzením Y. L. pes neporanil, nepohrýzol nikoho. Y. L. vypovedal, že pes k nemu pribehol, skákal hore-dole, až keď ho chytil za krk zaútočil. § 4 zákona neupravuje občiansko-právnu, ale zodpovednosť priestupkovú, a to jednej osoby, ktorou je buď držiteľ psa, buď osoba, ktorá psa vedie, alebo ten, kto vykonáva nad ním dohľad. Z predložených listinných dôkazov nevyplýva, že maloletému žalobcovi vznikla psychická alebo iná ujma, nie je zrejmý spôsob jej výpočtu. Dieťa naďalej chodí do školy cestou, kde sa stretáva so psami, doma má psov, hladká ich a pod. V tejto časti je nárok nedôvodný. Žalobcovi náhrada trov konania nepatrí, keďže plnomocenstvo na zastúpenie nebolo udelené žalobcom, ale subjektom, ktorý nie je účastníkom konania, jeho matkou. Na pojednávaní 11.04.2016 právny zástupca žalovaného uviedol, že rozhodnutie krajského súdu považuje za nesprávne a zmätočné, neodôvodnené právnou úpravou. Krajský súd nesprávne interpretoval § 4 ods. 3 zákona 282/2002 Z. z. v tvrdení o tom, že žalovaný bol jednoznačne doma, a preto je nositeľom zodpovednosti. Podľa záverov prvostupňového konania bolo preukázané, že v čase škodovej udalosti dohľad nad psom vykonávala matka žalovaného, čo potvrdila ona, žalovaný, žalobca a svedkovia. Ona je zodpovednou osobou, ktorá vykonávala nad psom dohľad. Žalovanému by bolo možné pričítať zavinenie vtedy, ak by z vykonaného dokazovania vyšla najavo skutočnosť, že z koterca psa pustil maloletý. Nie sú naplnené podmienky zodpovednosti za škodu z titulu spoluzavinenia. Ani prvostupňový, ani druhostupňový súd sa nevysporiadali s judikatúrou najvyššieho súdu. Nie sú dané podmienky pre zodpovednosť žalovaného, ktorý sa nedopustil protiprávneho konania a nevedel skutočnosti, ktoré vyšli najavo, ovplyvniť. Plnenie sčasti priznané rozsudkom žalovaný uhradil len z toho dôvodu, že toto rozhodnutie považoval za spravodlivé, aj keď má iný právny názor.

Rodným listom maloletého žalobcu je preukázané jeho narodenie XX.XX.XXXX z rodičov T. L. a E. L..

Oznámením o likvidácii poistnej udalosti číslo poistnej zmluvy 1400145985 zo 16.03.2012 AXA životní pojišťovna, a.s., pobočka z iného členského štátu pre T. L. je preukázané, že za úraz mal. Y. L. z 05.11.2011 je priznané poistné plnenie - doplatok nad rámec poistných podmienok vo výške 66,50 eur. Podaním zo 14.02.2012 tá istá poisťovňa oznámila zákonnému zástupcovi maloletého žalobcu výplatu poistného plnenia 83,50 eur. Podaním z 12.06.2013 bolo oznámené matke maloletého tou istou poisťovňou vyplatenie čiastky 37,17 eur nad rámec poistných podmienok za úraz maloletého Y. L. z 05.11.2011, zohľadniac nedoplatok poistného, pričom plnenie za trvalé telesné poškodenie je 100 eur.

Z správy všeobecnej lekárky pre deti a dorast Y. F. F., R.. H.. Y. XXX, N.. Q. zo 16.02.2012 súd zistil, že maloletý Y. L. po pohryzení psom 05.11.2011 nebol hospitalizovaný. Spočiatku denne chodil do chirurgickej ambulancie na preväzy po hlbokých tržných ranách na predkolení, spôsobených pohryzením. Rany boli drenované. Následne musel byť očkovaný antirabickou vakcínou v 4x týždňových intervaloch. Liečba trvala do 20.12.2011, kedy bolo dieťa na vyšetrení v chirurgickej ambulancii. Maloletý bol na vyšetrení v chirurgickej ambulancii celkovo 10-krát a v infektologickej ambulancii 5-krát.

Z pripojeného spisu OR PZ v Lipt. Mikuláši, odboru kriminálnej polície Lipt. Mikuláš sp.zn. ČVS: ORP-34/OVK-LM-2012 súd zistil, že dňa 05.11.2011 T. L. o 16,50 hod. podal oznámenie podľa zákona o priestupkoch, podľa ktorého jeho syna Y. L. v tento deň napadol pes pitbul, ktorého majiteľom je R. F. tak, že počas hry detí synovec majiteľa psa R. R. otvoril bráničku zo zadnej strany rodinného domu a zobral psa so sebou. Pes sa mu vyšmykol a zaútočil na Y. L., ktorý bol prevezený sanitkou do nemocnice. R. F. 05.11.2011 o 17,48 hod. podal vysvetlenie, v ktorom uviedol, že je majiteľom pitbula, ktorý napadol Y. L.. Psa zakúpil v júli 2010 v Lipt. Hrádku od suseda C. C.Ú.. Dnes mal psa zabezpečeného vo dvore rodinného domu, v ktorom býva. Z dvora pustil psa synovec R. R.Š.. V spise sa nachádza aj veterinárne osvedčenie o vyšetrení zdravotného stavu zvieratá, ktoré poranilo človeka, vystavené Y. C. Ž., veterinárnym lekárom. Podľa tohto osvedčenia poranenie Y. L. nahlásil majiteľ R. F., N.. Q., R..F.. F.G. XXX/XX, psa E., 1,5 roka, pitbulteriera krémovej farby. Dolupodpísaný vlastník/držiteľ zvieratá zobral na

vedomie, že zviera musí byť po dobu 14 dní izolované tak, aby nemohlo uniknúť ani poraniť človeka alebo zviera. Zviera bude privedené k druhému vyšetreniu 10.11.2011 a k 3. vyšetreniu 19.11.2011. Záznam obsahuje podpis veterinárneho lekára aj žalovaného v rubrike podpis majiteľa. V spise sa nachádza Všeobecne záväzné nariadenie č. 01/2010 Mesta Lipt. Hrádok o chove a držaní zvierat na území mesta, v zmysle § 4 ods. 4 ktorého voľný pohyb psa (pohyb psa bez vôdzky mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov) je povolený v chovnom priestore alebo v zariadení na chov a v nehnuteľnostiach a na pozemku držiteľa psa, pokiaľ sú bezpečne ohradené tak, aby bolo zabránené jeho úniku a na voľných plochách extravilánu mesta (tu je voľný pohyb psa zakázaný bez prítomnosti jeho držiteľa alebo osoby, ktorá psa vedie alebo nad psom vykonáva dohľad). Všeobecne záväzné nariadenie nadobudlo účinnosť dňom 15.03.2010. Uznesením sp. zn. ČVS:ORP-34/OVK-LM-2012 z 30.01.2012 bola vec prečinu ublíženia na zdraví podľa § 197 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku odložená, pretože skutku sa mal dopustiť maloletý R. R., ktorý je osobou pre nedostatok veku nie trestne zodpovednou.

Zo znaleckého posudku č. 168/2013 znalca Y. E. Q., T., z odboru zdravotníctvo, odvetvie súdne lekárstvo, Martin, číslo spisu 15/2012, vypracovaného na žiadosť právneho zástupcu zákonnej zástupkyne maloletého dieťaťa, vyplýva, že maloletý Y. L. v dôsledku napadnutia psom pitbul dňa 05.11.2011 utrpel pomliaždenie prednej plochy dolnej tretiny brušnej steny (odreninu dĺžky 2 cm a krvnú podliatinu veľkosti 7x7 cm), odreninu na chrbte pravej ruky, odreninu na pravom stehne, dvojitú tržnú ranu na pravom predkolení dĺžky 15 cm, siahajúcu až po obal svalov (fasciu). Išlo o tržné rany na podklade hryzného mechanizmu, spôsobené zvierateľom s väčšími hryzákami, umiestnenými v prednej časti zuboradia a s pomerne silným zovretím chrupu. Hĺbka hryzných defektov bola ustálená na približne 1 - 2,5 cm, dĺžka oboch defektov bola 15 cm, v danom prípade išlo o rozsiahle hlboké rany. Vzhľadom na narušenie integrity kožného krytu so zanesením nečistôt a baktérií nachádzajúcich sa v slinách psov je nevyhnutné brať do úvahy pomerne časté zanesenie infekcie chrupom zvierateľa do rany, čo v danom prípade viedlo k predĺženiu hojenia sa pomerne malých rán s ich hnisaním a výskytom tzv. sekundárneho typu hojenia formou granulácií, čo je pre takýto typ poranení bežné. Poranenia na pravom predkolení sa následkom komplikovaného hojenia zhojili formou pomerne rozsiahlej keloidnej jazvy, presahujúcej 5 cm² povrchu tela, čo je pomerne rozsiahly kozmetický defekt, ktorý môže čiastočne ovplyvňovať aj pohyb pravej dolnej končatiny vo forme prnutia a nadmerného napínania kože v danej oblasti. Uvedený stav vzhľadom na rastovú fázu dieťaťa nemusí byť konečný a postupom času môže dôjsť k iným, zatiaľ bližšie neurčeným komplikáciám alebo obmedzeniam v súvislosti s poraneniami pravého predkolenia. Znalec vykonal bodové hodnotenie poranení poškodeného maloletého Y. L.. Za pomliaždenie brušnej steny - pol. č. 87, priznal počet bodov 30, za odreninu na chrbtovej strane pravej ruky - položka 114, 10 bodov, za pol. 161 - odreninu na pravom stehne 10 bodov, za hryznú ranu na pravom predkolení bodové ohodnotenie zvýšil o 50 % na základe § 9 ods. 5b/ zákona č. 437/2004 Z.z. na 22,5 bodu. Za ďalšiu hryznú ranu na pravom predkolení - pol. 162, priznal 15 bodov. Za keloidnú jazvu po zhojení v oblasti rán pravého predkolenia - pol. č. 433a, 100 bodov. Celkový počet priznaných bodov je 187,50, za ktoré príslúcha 2.883,75 eur (187,5 x 15,38 eur).

Podľa § 100 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka (Obč. zák.) právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremľujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 106 ods. 1, ods. 2 Obč. zák. právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 415 Obč. zák. každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 420 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 2 písm. b/ zákona č. 282/2002 Z.z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov (ďalej iba zákon) na účely tohto zákona nebezpečným psom je každý pes, ktorý pohrýzol alebo poranil človeka

bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi.

Podľa § 4 ods. 1 zákona vodiť psa mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov môže len osoba, ktorá je fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať v každej situácii, pričom je povinná predchádzať tomu, aby pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka alebo zvieratá, a zabráňovať vzniku škôd na majetku, prírode a životnom prostredí, ktoré by pes mohol spôsobiť.

Podľa § 4 ods. 3 zákona za psa vždy zodpovedá držiteľ psa alebo osoba, ktorá psa vedie alebo nad psom vykonáva dohľad.

Podľa § 4 ods. 4 zákona držiteľ psa a ten, kto psa vedie, je povinný oznámiť svoje meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu osobe, ktorú pes pohrýzol; ten, kto psa vedie, je povinný oznámiť osobe, ktorú pes pohrýzol, aj meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu držiteľa psa. Súčasne je povinný skutočnosť, že pes pohrýzol človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, ak sa nepoužil v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi, oznámiť obci, kde je pes evidovaný.

Podľa § 4 ods. 5 zákona podrobnosti o vedení psa ustanoví obec všeobecne záväzným nariadením.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v platnom znení náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov. Náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v platnom znení náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa § 5 ods. 1, 2, 4 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v platnom znení pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8). Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

Podľa § 1 Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2011, zverejneného v Zbierke zákonov pod číslom 155/2011 výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2010 za jeden bod je 15,38 eur.

Postupujúc podľa označenej právnej úpravy súd spravujúc sa záväzným právnym názorom odvolacieho súdu vyhovel žalobe a zaviazal žalovaného, ktorého zodpovednosť za spôsobenú škodu je podľa uvedeného daná v celom rozsahu a bez spoluzavinenia ktorýchkoľvek osôb, na zaplatenie bolestného 930,21 eur predstavujúceho rozdiel medzi uplatneným bolestným 2.883,75 eur a rozsudkom č. k. 8C/272/2013-147 z 29.04.2015 právoplatne priznanými 1.953,54 eurami. Škoda môže vzniknúť aj v príčinnej súvislosti s porušením iného právneho predpisu (lex specialis), ktorým je v súdenom prípade zákon číslo 282/2002 Z.z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov. Výpoveďami účastníkov konania aj svedeckými výpoveďami, výpoveďou samotného žalovaného či už v tomto konaní, alebo pri podávaní vysvetlenia v konaní OR PZ v Lipt. Mikuláši sp. zn. ČVS: ORP-34/OVK-LM-2012 je

preukázané, že žalovaný vo vzťahu k psovi E., ktorý spôsobil žalobcovi škodu na zdraví pohryzením, vykonával práva a povinnosti držiteľa psa. Hoci ani zákon č. 282/2002 Z.z. ani Občiansky zákonník nedefinuje pojem držiteľa psa, všeobecná definícia držiteľa je uvedená v § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou, alebo kto vykonáva právo pre seba. Aj keď žalovaný a svedkovia tvrdili, že vlastníkom psa bol otec žalovaného, žalovaný sa o psa staral osobne tým, že ho krmil, čistil koterec, chodil na veterinárne vyšetrenia, bol s ním aj na cvičisku. Rovnako žalovaný sprostredkoval kúpu psa, teda rokoval s predávajúcim, zo svojich financií uhradil kúpnu cenu. Pre toto súdne konanie nebolo nevyhnutné vykonávať dokazovanie za účelom zistenia, či a kedy došlo k faktickému odovzdaniu psa (ktorý je z hľadiska práva vecou hnutel'nou) otcovi žalovaného. Žalovaný bol ako držiteľ psa povinný počínať si tak, aby nedošlo ku škode na zdraví spôsobenej pohryzením psom. Nielen dňa 05.11.2011 si žalovaný týmto spôsobom nepočínal. Žalovaný napriek tomu, že rasa psa pitbul patrí medzi bojové plemená psov (je nepodstatným, či ide o odborný, alebo historický pojem, každý občan vie, aké následky až fatálneho charakteru môže vyvolať stret s týmto psom, že ku psom tejto rasy treba pristupovať zodpovedne, ostražito a opatrne, riadne a starostlivo zabezpečiť ich pravidelný výcvik), nevykonal všetky potrebné opatrenia preto, aby mal pes zabránený voľný pohyb mimo priestor, v ktorom bol chovaný. Z hľadiska prejedikovanej výlučnej zodpovednosti žalovaného je nepodstatné jeho tvrdenie a tvrdenie jeho matky, svedkyne A. F., že práve ona s jeho plným a vedomým súhlasom púšťala psa zo zabezpečenej voliéry do záhrady, kde ho nechávala voľne behať bez dozoru minimálne v čase, keď išla odviezť do domu svojho manžela na invalidnom vozíku. Pes do 05.11.2011, kedy pohryzol žalobcu, nemohol byť považovaný za nebezpečného psa v zmysle § 2 písm. b/ zákona č. 282/2002 Z.z., pretože dovtedy nepohryzol ani neporanil človeka bez toho, aby bol sám napadnutý alebo vyprovokovaný, nebol použitý v nutnej obrane alebo v krajnej núdzi. Na režim vedenia psa mimo chovného priestoru spadá režim podľa § 4 ods. 1 tohto zákona, takže takéto oprávnenie mohla vykonávať len osoba fyzicky a psychicky spôsobilá, schopná psa ovládať v každej situácii, povinná predchádzať tomu, aby pes útočil alebo iným spôsobom ohrozoval človeka alebo zvieratá. Všeobecne záväzné nariadenie Mesta Lipt. Hrádok iné podrobnosti o vedení psa neustanovuje. Žalovaný porušiac všeobecnú prevenčnú povinnosť ako držiteľ psa umožnil svojej matke, aby psa vypúšťala z voliéry do záhrady pri rodinnom dome a ponechávala ho tam aj bez dozoru. Mal vedomosť aj o tom, že v záhrade sa pohybujú maloleté deti, potomkovia jeho sestry a za záhradou sa hrávajú ostatné deti, napriek tomu takéto správanie svojej matky akceptoval a toleroval. Nepresvedčil sa, či je jeho matka schopná psa ovládať v každej situácii a či si plní povinnosť predchádzať tomu, aby pes útočil. Týmto konaním ako držiteľ psa porušil ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka. Žalovaný mal a mohol predvídať, vychádzajúc z povahových vlastností psov plemena pitbul a skutočnosti, že pes bol len na začiatku výcviku, z umiestnenia domu a záhrady v radovej výstavbe v obývanej časti mesta, z umiestnenia bráničky v zadnej časti oplotenia, z miesta kde sa hrávajú deti, z prítomnosti detí jeho sestry v záhrade, aj z množstva medializovaných prípadov o napadnutí človeka (aj vlastníka) týmto druhom psa, že ponechanie psa bez dozoru v záhrade nie je opatrením zabraňujúcim vzniku škody. Matka žalovaného A. F. ako osoba plne spôsobilá na právne úkony dňa 05.11.2011 takýmto, pre ňu obvyklým spôsobom ponechala psa bez dozoru, hoci mala nad psom vykonávať dohľad, čím porušila § 4 ods. 3 zákona č. 282/2002 Z. z. . Tým umožnila, aby jej vnuk mal. R. R. psa podľa ním popísaného spôsobu chytil psa a otvoril bráničku na záhrade, čím bolo psovi umožnené vybehnúť na priestranstvo medzi hrajúce sa deti a zaútočiť práve na Y. L.. Súd zisťoval aj možnosť zodpovednosti za škodu podľa § 422 ods.1 Občianskeho zákonníka, ktorá je však vzhľadom na zanedbanie prevenčnej povinnosti a dohľadu nad psom vylúčená. Ak by bol pes zabezpečený tak, aby s ním R. R. nemohol manipulovať, k škode by nebolo došlo. Súd k obrane žalovaného, naznačujúcej spoluzavinenie žalobcu (konkrétne skutkové tvrdenia neboli prednesené) udáva, že pokiaľ aj žalobca v minulosti mal psa dráždiť, alebo písať na neho v deň pohryzenia, predmetom tohto konania nebolo tvrdenie, že pes bol 05.11.2011 vyprovokovaný k útoku žalobcom na svoju osobu. Naopak, nebolo sporným, že pes zo záhrady vybehol bez pričinenia žalobcu a zaútočil na neho od chrbta, preto ním nemohol byť vedome dráždený. Žiadna strana nenavrhol vykonať dokazovanie na preukázanie, že ak v minulosti žalobca psa dráždil alebo provokoval, následkom tohto jeho správania bolo pohryzenie dňa 05.11.2011. K vznesenej námietke premlčania súd poukazuje na § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Premlčanie práva na náhradu škody na zdraví sa spravuje subjektívnou premlčacou lehotou, ktorá je dvojročná a pre začiatok jej plynutia je významný subjektívny prvok, ktorým je vedomosť poškodeného o škode a jeho vedomosť o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá. K škodovej udalosti došlo 05.11.2011, kedy sa maloletý žalobca dozvedel o škode ako ujme určitého druhu. V tento deň sa však nezozvedel o jej rozsahu do tej miery, aby svoj nárok mohol vyčíslieť v žalobnom návrhu na súde. O rozsahu škody sa dozvedel neskôr, keď bol jeho zdravotný stav ustálený spôsobom umožňujúcim vyčíslenie bolestného. Posledné lekárske chirurgické ošetrenie

žalobca absolvoval 20.12.2011, takže po tomto dni mohlo dôjsť k vyčísleniu škody. Žaloba bola na súde elektronicky podaná 05.11.2013, písomne doplnená 11.11.2013. Z tohto hľadiska preto bola podaná včas. O tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, kto je držiteľom psa, žalobca vedel v čase vzniku škody. Objektívna premlčacia doba pri práve na náhradu škody spôsobenej na zdraví neplatí. Právo na náhradu škody z ublíženia na zdraví tvoria v súdenom prípade dve zložky, a to právo na bolestné a právo na sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré sú samostatnými čiastkovými nárokmi. Určenie ich výšky je závislé na ustálení zdravotného stavu žalobcu a lekárskeho posudku v zmysle zákona č. 437/04 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobca si nechal vypracovať znalecký posudok, ktorým bolo bolestné ohodnotené 87,5 bodmi a sťaženie spoločenského uplatnenia 100 bodmi. Tento postup žalovaný nerozporoval. Znalec Y. E. Q., T. v znaleckom posudku č. 168/2013 bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia určil medzi účastníkmi nespornou sumou 2.883,75 eur.

V zmysle právneho názoru odvolacieho súdu z plnenia prináležiaceho žalobcovi z titulu náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia nebola odpočítaná suma 187,17 eur vyplatená komerčnou poisťovňou napriek tomu, že tieto čiastky boli vyplatené z titulu poistného plnenia za poškodenie zdravia (hryzná rana predkolenia a stehna pravej dolnej končatiny 66,50 eur, chirurgicky ošetrená rana - denné odškodné vymenovaných drobných úrazov 73,50 eur a poplatok za výpis zo zdravotnej dokumentácie 10 eur).

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 a § 151 ods. 1 Obč. súd. por. Úspech žalobcu v konaní je 74,25 %, jeho neúspech 25,75 % a ich pomer v prospech žalobcu je 48,50 %. Žalobcovi v tomto konaní vznikli trovy z titulu trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby príprava a prevzatie zastúpenia vrátane prvej porady s klientom z 31.10.2013, písomné podanie žaloby z 05.11.2013, za zastúpenie na pojednávaní 14.01.2014, konanom od 10.00 do 11.39 hod., 15.01.2015 od 12.30 do 15.40 hod., na pojednávaní 09.03.2015 od 14.30 do 15.37 hod., na pojednávaní 29.04.2015 od 12.35 do 13.22 hod a na pojednávaní 11.04.2016 v trvaní kratšom než dve hodiny, ako aj za písomné podanie odvolania z 01.07.2015, celkovo za 8 úkonov právnych služieb. Odmena za jeden úkon právnej služby je podľa § 10 ods. 1 vyhlášky 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v sume 141,09 eur, za 8 úkonov právnej služby 1.128,72 eur. Odmeny za porady s klientom, vykonané v dňoch 15.01.2015 od 11.05 hod. do 12.15 hod., 29.04.2015 od 10.50 hod. do 12.10 hod. a 30.06.2015 od 15.00 hod. do 16.25 hod. patria v sume 423,27 eur (boli vykonané v súvislosti s prípravou na pojednávanie a podaním odvolania). Za pokus o zmier odmena nebola priznaná, nakoľko ide o neúčelný úkon právnej služby, ktorého poskytnutie nebolo preukázané. Za každý úkon právnej služby patrí na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné a miestne prepravné 1/100-ina výpočtového základu. Ide o čiastku 7,81 eur v roku 2013 (za dva úkony 15,62 eur), za jeden úkon v roku 2014 prislúcha vo výške 8,04 eur, za sedem úkonov právnej služby v roku 2015 58,73 eur (7 x 8,39) a za jeden úkon právnej služby v roku 2016 8,58 eur. Ďalej vznikli žalobcovi za účasť na každom pojednávaní trovy z titulu náhrady za čas strávený cestou zo sídla advokáta do sídla súdu a späť v rozsahu 2 polhodiny za jednu cestu (cesta z Martina do Liptovského Mikuláša trvá osobným motorovým vozidlom pri bežnej premávke 1 hodinu), čo sú aj za cestu späť 4 polhodiny a za cestu na jedno pojednávanie v r. 2016 57,20 eur (14,30 eur x 4), za tri pojednávania v roku 2015 ide o sumu 167,76 eur (13,98 eur x 12) eur, za jedno pojednávanie v roku 2014 53,6 eur (4 x 13,40) eur; celkovo 278,56 eur. Žalobcovi tiež patrí náhrada cestovných výdavkov za každú cestu na pojednávanie na tunajšom okresnom súde. Cesty boli vykonané osobným motorovým vozidlom ev. č. MT 266 CC typu BMW AC Kombi, ktorého priemerná spotreba pohonných hmôt je podľa osvedčenia o evidencii 7 litrov. Vzdialenosť medzi Martinom a Liptovským Mikulášom je 69 km, pri späťcestnej ceste 138 km, náhrada za opotrebenie motorového vozidla je 0,183 eur. Právny zástupca žalobca však nepredložil doklad o nákupe pohonných hmôt, z ktorého by bola zistiteľná ich reálna cena, ale vychádzal zo štatistických údajov zverejnených Štatistickým úradom SR, týkajúcich sa priemerných cien pohonných hmôt v jednotlivých mesiacoch toho-ktorého roku. Nakoľko je všeobecne známe, že cenové rozdiely medzi jednotlivými predajcami pohonných hmôt sú aj na dennej báze rozdielne a súd môže priznať len náhradu skutočne a účelne vynaložených nákladov konania, nemohol súd takéto vyčíslenie náhrady trov akceptovať a priznal náhradu cestovného len vo výške zodpovedajúcej cestovnému prostriedkom verejnej dopravy - vlakom II. triedy (s prestupom vo Vrútkach), zistenému z O..Z..L., ktoré je 2,78 eur/cesta, za späťcestnú cestu 5,56 eur a za 5 pojednávaní 27,80 eur. Celkovo sú trovy právneho zastúpenia 1.941,51 eur. Náhradu vecných výdavkov spojených so zhotovením znaleckého posudku v čiastke 430,27 eur súd nepriznal, lebo ide o trovy, ktoré neboli vynaložené účelne a nie je dôvod, aby ich znášal žalovaný. Na preukázanie výšky bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia bolo postačujúce v zmysle §

3 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v platnom znení predloženie listinného dôkazu v podobe lekárskeho posudku obsahujúceho náležitosti tam uvedené. Za jeho vyhotovenie a predloženie by žalobcovi tiež vznikli trovy, ale v sume rádovo niekoľko stoviek nižšej, než je uplatnené znalečné. Navyše, ak by bol listinný dôkaz (ktorým je znalecký posudok predložený žalobcom) spochybnený, súd by musel pristúpiť k nariadeniu znaleckého dokazovania, ktorého výsledkom by bol znalecký posudok, s čím by bol opäť spojený vznik trov. Z čiastky 1.941,51 eur je 48,50% vo finančnom vyjadrení 941,63 eur. Na jej zaplatenie podľa § 149 ods. 1 Obč. súd. por. zaviazal súd žalovaného k rukám advokáta zastupujúceho žalobcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia cestou Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v 3 písomných vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Obč. súd. por. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Obč. súd. por. odvolanie proti rozsudku, alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Obč. súd. por. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak si povinný dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený navrhnúť exekúciu podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).